

Невенчурні інвестиційні фонди: результати діяльності в 4 кв. 2006 року

На основі звітних даних компаній, які управляють активами невенчурних інвестиційних фондів, Українська асоціація інвестиційного бізнесу підвела підсумки діяльності невенчурних інститутів спільного інвестування в 4 кв. 2006 року.

Пропонуємо огляд ринку невенчурних ІСІ за 4 кв. 2006 року в агрегованих показниках. Інформація про конкретних учасників ринку та їхні позиції в порівнянні з конкурентами представлена в [Ренкінгу невенчурних інститутів спільного інвестування за результатами діяльності в 4 кв. 2006 року](http://www.uaib.com.ua/news/announs/22120.html) (ел. адреса: <http://www.uaib.com.ua/news/announs/22120.html>).

Станом на 31.12.2006 року з 519 інвестиційних фондів 109 фондів належало до невенчурних (див. табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка розвитку інститутів спільного інвестування у розрізі видів

Період	Всього	ПІФ					КІФ	
		відкриті	інтервальні	Закриті диверсиф	Закриті недиверсиф	Венчурні	Закриті недиверсиф	Венчурні
01.01.2003	6		2			3		1
01.01.2004	29		6			20	1	2
01.01.2005	105	1	17	1	6	68	4	8
31.12.2005	284	4	19	3	20	199	20	19
31.03.2006	328	4	19	2	22	229	29	23
30.06.2006	383	5	21	2	26	274	29	26
30.09.2006	462	8	28	3	27	331	37	28
31.12.2006	519	10	25	3	29	377	42	33

За видами фондів публічний сектор ринку спільного інвестування найбільш кількісно представлений закритими невенчурними інвестиційними фондами: 71 закритий фонд (42 корпоративних та 29 пайових ІСІ) або ж 65% від загальної кількості невенчурних ІСІ.

Домінуюча позиція закритих ІСІ виявляється також у вартісних показниках (див. рис. 1): із загальної суми чистих активів невенчурних ІСІ 91,6% належить закритим ІСІ (1 077,8 млн.грн).

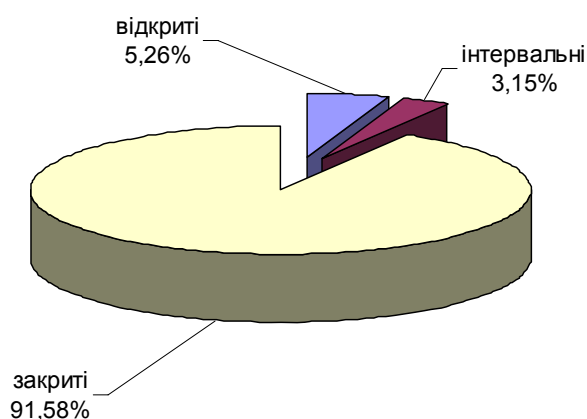

Рис. 1. Структура чистих активів невенчурних ІСІ станом на 31.12.06 р.

Структура українського ринку невенчурних ІСІ дещо відрізняється від практики функціонування інвестиційних фондів у розвинених країнах, де відкриті фонди переважають і за обсягами, і за кількістю. Причина диспропорцій - нестабільне законодавче середовище, нерозвиненість фондового ринку України, низька ліквідність цінних паперів та обмежена кількість фінансових інструментів, необізнаність населення щодо інвестування заощаджень в інвестиційні фонди. Вирішення цих проблем є першочерговими для ринку спільного інвестування.

Але незважаючи на вищевказані труднощі, публічний сектор ринку спільного інвестування показує позитивну динаміку розвитку. За 4 кв. 2006 року чисті активи

невенчурних ІСІ зросли на 360 млн. грн. або на 44%, а з початку 2006 року приріст склав 773,7 млн.грн., зрісши в 2,92 рази. Звісно, для масштабів національної економіки ці результати досить мізерні: чисті активи фондів у структурі ВВП країни займають лише 0,22%, в той час як в Росії цей показник більше 1%, а в розвинених країнах – понад 10%. Але з точки зору самого ринку спільного інвестування – це досить потужний старт і, за умови підтримання учасниками ринку в майбутньому нинішніх темпів розвитку, Україна має всі шанси побудувати сильний ринок публічних ІСІ.

Як видно з таблиці 2, в розрізі видів фондів найактивніше в 4 кв. 2006 р. зростали чисті активи закритих ІСІ – приріст склав 47,1%, що дозволило цій групі фондів збільшити свою присутність у загальній структурі ВЧА невенчурних ІСІ з 89,7% до 91,6%.

Таблиця 2

Динаміка зростання чистих активів невенчурних ІСІ за 4 кв. 2006 року.

Вид фондів	ВЧА, грн		Приріст, грн	Приріст, %
	01.10.2006	01.01.2007		
відкриті	52 984 321,77	61 959 356,88	8 975 035,11	16,94%
інтервальні	31 247 133,23	37 074 500,29	5 827 367,06	18,65%
закриті	732 767 954,35	1 077 824 029,11	345 056 074,76	47,09%
Всього	816 999 409,35	1 176 857 886,28	359 858 476,93	44,05%

Дещо уповільнилась участь населення у інвестиційних фондах. Якщо в 3 кв. 2006 року чисті активи, що належать населенню, зростали швидше, ніж загальні чисті активи, то в 4 кв. зростання ВЧА, що належить населенню, було повільнішим (див. табл. 3). Як наслідок, протягом 4 кв. 2006 року питома вага ВЧА, що належить населенню, в загальній вартості чистих активів зменшилась з 38,6% до 33,1%. Як і в 3 кв. 2006 року, найбільша присутність населення в структурі чистих активів притаманна інтервальним ІСІ: 74,66% чистих активів фондів належить фізичним особам. У відкритих фондах частка населення складає 53,66%, а в закритих – 30,45%.

Таблиця 3

Динаміка зростання чистих активів інвестиційних фондів, що належать населенню, та депозитів фізичних осіб за 4 кв. 2006 року.

Дата	ВЧА	ВЧА, що належить населенню	питома вага ВЧА, що належить населенню, в загальній вартості чистих активів	Депозити населення	Перевищення депозитів над внесками ІСІ, раз
01.10.2006	817,00	315,04	38,56%	92446,0	293
01.01.2007	1176,86	389,13	33,07%	106885,0	275
темп приросту	44,05%	23,52%	х	15,62%	х

В той же час позитивно залишається динаміка зростання ВЧА, що належить населенню, в порівнянні з темпами приросту депозитів фізичних осіб у банках. Розрив у обсягах внесків населення до інвестиційних фондів та банків поступово скорочується.

Одним із факторів зростання зацікавленості населення в діяльності інвестиційних фондів виступає вища доходність ІСІ в порівнянні з банківськими депозитами. Результати 4 кв. 2006 року є яскравим прикладом цього. Якщо за 4 кв. 2006 року доходність банківських депозитів складала в середньому 2,5 – 3,0%, то прибутковість фондів – 6,7%. Найкращі результати показали інтервальні ІСІ – 13,6%, відкриті інвестиційні фонди мали середню доходність на рівні 11,4%, а закриті – 6,2%.

Загалом за 2006 рік прибутковість невенчурних ІСІ становила 38,54%, перевищивши доходність банківських депозитів більш ніж втричі (див. рис. 2).

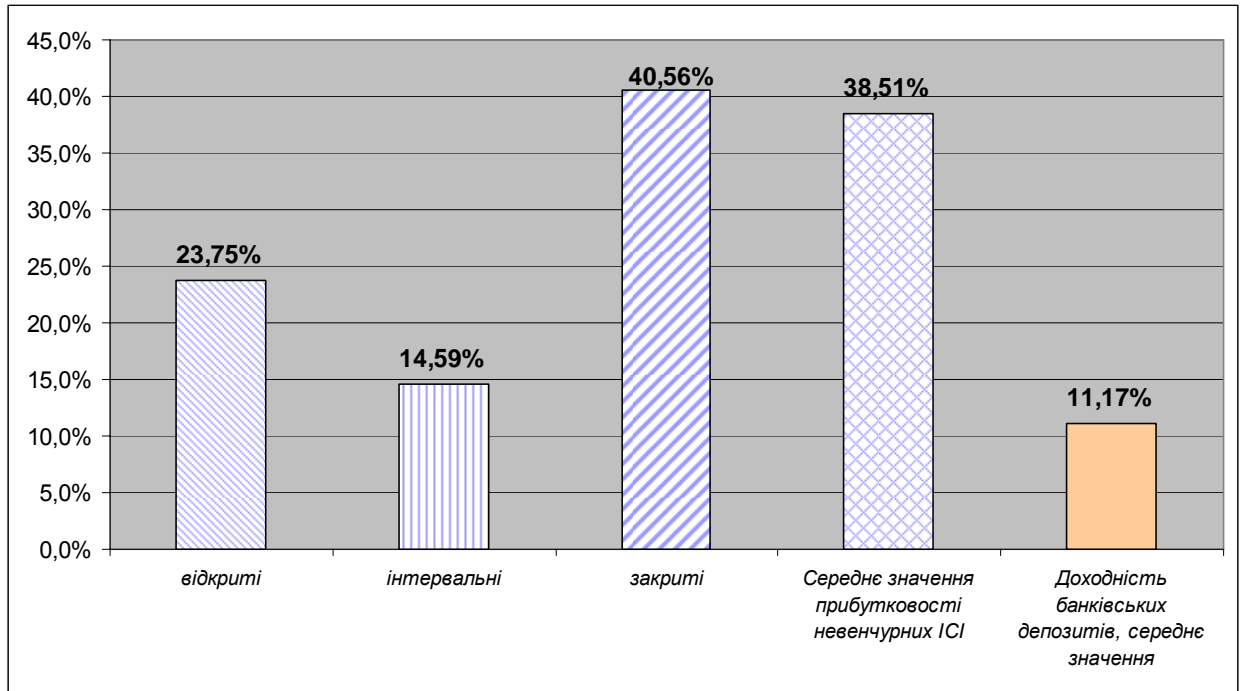

Рис. 2. Середня прибутковість невенчурних ІСІ та середня доходність банківських депозитів в 2006 році.

Однією з проблем розвитку ринку спільного інвестування є обмежена кількість привабливих фінансових інструментів. Але, як показують результати аналізу, поступово відбуваються позитивні зрушення і у вирішенні цієї проблеми. Якщо на початку 2006 року в структурі активів невенчурних ІСІ цінні папери складали лише 45,6%, то на кінець року – 60,0% (див. рис. 3).

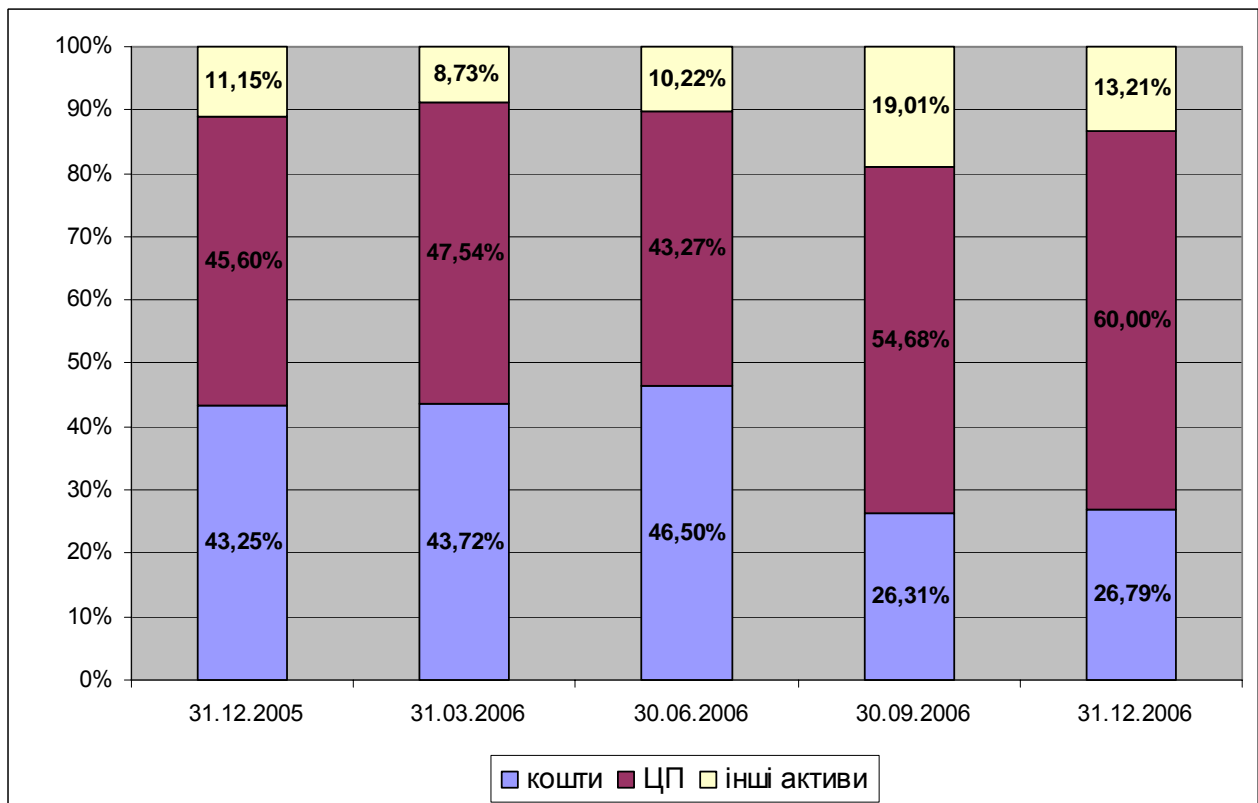

Рис. 3. Структура активів невенчурних ІСІ за період з 31.12.05 по 31.12.06р.

Найбільш активно з цінними паперами працювали відкриті фонди – 74,9% всіх активів відкритих ІСІ розміщені у цінні папери (див. рис. 4).

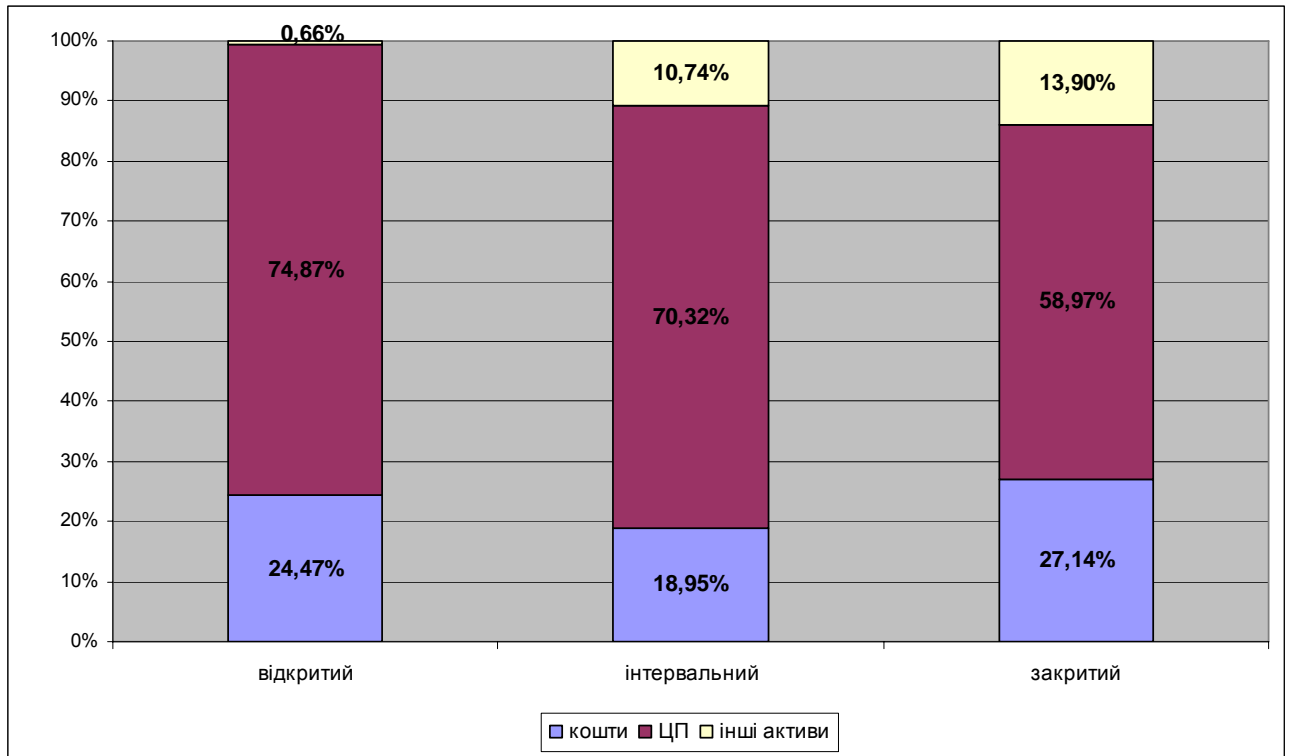

Рис. 4. Структура активів невенчурних ІСІ в розрізі видів фондів станом на 31.12.06р.

У свою чергу, цінні папери найбільше представлені акціями підприємств. У структурі портфеля цінних паперів невенчурних ІСІ вони становлять 49,7%. Другу позицію займають облігації – 44,7%. Вартісні показники структури портфеля цінних паперів невенчурних ІСІ представлені в таблиці 4.

Таблиця 4

Структура портфеля цінних паперів невенчурних ІСІ станом на 31.12.06р.

(млн.грн.)

	акції	векселі	Облігації державні внутрішні	Облігації місцевих позик	Облігації підприємств	Ощадні сертифікати	Всього
Відкриті	26,07	1,52	2,31	5,13	11,42	0,00	46,45
Інтервальні	19,75	0,09	0,46	1,27	4,96	0,00	26,53
Закриті	362,65	27,25	0,00	21,38	320,35	18,00	749,63
Всього	408,47	28,85	2,77	27,79	336,73	18,00	822,61

Таким чином, результати діяльності невенчурних інвестиційних фондів у 4 кв. 2006 року вкотре підтверджують життєздатність та перспективність розвитку публічного сектора ринку спільного інвестування. І незважаючи на існуючі проблеми, інвестиційні фонди виступають активними рушіями становлення ринку спільного інвестування, позитивно впливають на підвищення ліквідності фондового ринку, стимулюють розвиток системи недержавного пенсійного забезпечення, поліпшують інвестиційний клімат України.